

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50054/2021/5.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Palcsu Péter ügyvéd (Cím1) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek - a Dr. Szűcs Péter Lajos ügyvéd (Cím3) által képviselt Alperes1 (Cím4) alperes ellen, közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei iránt indult perében a Debreceni Törvényszék 13.M.70075/2021/11. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 16 200 (tizenhatezer-kettőszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 76 200 (hetvenhatezer-kettőszáz) forint másodfokú eljárással felmerült költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 279 168 (kettőszázhetvenkilencezer-egyszázhatvannyolc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes határozatlan időre szóló kinevezés alapján az alperesi jogelőd JOGELŐD MUNKÁLTATÓ NEVENél állt közalkalmazotti jogviszonyban, fizioterápiás szakasszisztens-gyógymasször munkakörben, havi bruttó 290 800 forint illetmény mellett.

[2] A felperest közvetlen munkahelyi felettese, tanúl, vezető gyógytornász 2020. nyarán a Covid-19 világjárvánnyal összefüggésben kialakult helyzetre tekintettel

figyelmeztette a maszk szabályos használatára. Keresőképtelenségét követően, 2020. szeptember 21-én kezdte meg a munkavégzést, amikor tanúl ismét közölte vele, hogy a maszkot nem használja megfelelően, valamint, hogy tudomására jutott: táppénze alatt az otthonát elhagyta. Ezt követően felperes elé tette a „közalkalmazotti jogviszony megszüntetésének közös megegyezéssel történő kérelmezése” megjelölésű okiratot, melyen a felperes személyes adatait is kitöltötte. Az okiratot a felperes észrevétel, kérdés nélkül aláírta.

[3] A felperes ezt követően munkát végzett, majd a közvetlen munkahelyi vezető utasítására 2020. szeptember 24-én kivette a szabadságát.

[4] A felperes által aláírt okiratot FŐIGAZGATÓ NEVE, munkáltatói jogkört gyakorló főigazgató is aláírta, ezzel a felek között a közös megegyezés létrejött, a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2020. szeptember 30. napjával szűnt meg, melyről szóló okiratot a felperes postai úton 2020. szeptember 30. napján átvette.

[5] A felperes a törvényes határidőn belül jognyilatkozatát megtámadta, majd annak az eredménytelenségét követően keresetet terjesztett elő az alperes jogelődjével szemben, melyben kérte a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 83. § (1) bekezdés e) pontja alapján közalkalmazotti jogviszonyának helyreállítására és perköltsége megfizetésére való kötelezését. Jogi érvelése szerint az alperes jogelődje őt megtévesztette, a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatát „kikényszerítette”. A jogviszonyt ő nem kívánta megszüntetni, abban a tudatban volt, hogy a az irat figyelmeztetést tartalmaz és annak megtörténtét kell aláírásával igazolnia. Az aláírását megelőzően az okirat adatokkal nem volt kitöltve, abból másolatot csak 2020. október 5. napján kapott. A megállapodás erre tekintettel az Mt. 28. § (1) és (3) bekezdése alapján érvénytelen.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és perköltsége megfizetését kérte. Állította, hogy a felperes maga kezdeményezte a közalkalmazotti jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését; a felperes e körben érvényes jognyilatkozatot tett, a közös megegyezés a munkáltató elfogadásával érvényesen létrejött. Utalt arra is, hogy a közalkalmazotti jogviszony helyreállítására jogszabályváltozás folytán nincs lehetőség.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 120 000 forint ügyvédi munkadíj és 32 400 forint általános forgalmi adó összegű perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a meg nem fizetett 209 376 forint illeték az állam terhén marad.

[8] Az ítélet indokolásában rögzítettek szerint a felperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy az alperes jogelődje őt a jogviszony közös megegyezéssel történő

megszüntetésével összefüggésben megtévesztette. Kifejtette, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 25. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a közalkalmazotti jogviszony közös megegyezéssel megszüntethető, a felek ilyen tartalmú megállapodása akkor érvényes, ha az abban foglaltak a felek akaratának megfelelnek és a jogszabályokkal sem ellentétesek. A megállapodás tévedésre hivatkozással akkor támadható meg, ha az egyik fél a szerződés megkötésével összefüggésben tényben, vagy körülményben tévedésben volt, feltéve, hogy azt a másik fél okozta, vagy azt felismerhette.

[9] Az ítélet indokolásában utalt a felperes következtetlen perbeli előadására, kiemelve, hogy felperes sem állította, hogy tanúl akként tájékoztatta volna, az okirat írásbeli figyelmeztetés, előadása szerint ezzel kapcsolatban semmi nem hangzott el. A megbeszélésen felperesen kívül jelen lévő tanúl vallomása szerint az okiratot a felperes elolvasást követően írta alá, a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésének dátumát közösen beszélték meg. Előadása szerint az hangzott el, hogy amennyiben a felperes az okiratot nem írja alá, a táppénz szabályainak megszegése miatt a munkáltató eljárást kezdeményez és nagy valószínűséggel a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése iránt intézkedik. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy mivel a felperes az okiratot vélelmezhetően elolvasását követően írta alá, az a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésének kezdeményezésére irányuló szándékát megfelelően igazolta. Mivel a felperes saját előadása szerint sem volt szó a megbeszélésen írásbeli figyelmeztetésről, eredményesen nem hivatkozhat arra, hogy a megállapodás tartalma tekintetében az alperes jogelődje őt megtévesztette. A felek között tehát a megállapodás érvényesen létrejött.

[10] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az alperes javára perköltség megfizetéséről, melynek körében a pertárgy értékét a Pp. 512. § (1) bekezdésére tekintettel 3 489 600 forintban állapította meg és rendelkezett az ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján számítandó ügyvédi munkadíj mérsékléséről a jogi képviselő által végzett tevékenységgel arányosan.

[11] A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az Mt. 83. § (1) bekezdés e) pontja alapján közalkalmazotti – jogszabályváltozás okán jelenleg egészségügyi szolgálati – jogviszonya helyreállítását és az alperes kötelezését perköltsége megfizetésére. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata megalapozatlan, a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményének okszerűtlen, iratellenes mérlegelése miatt jogszabálysértő. Álláspontja szerint tanúl tanúvallomása a megtévesztést támasztja alá: hiszen felperesnek nem volt arról tudomása, hogy nem a maszkviselés nem megfelelő módja miatt volt ellene „vizsgálat”, hanem az állítólagos táppénzszabályok megsértése és egy demonstráción való részvétele miatt; a dolgozói messenger csoport üzenetei is azt igazolják, hogy a maszk nem megfelelő viselése miatt helyezett előzetesen szankciót kilátásba a tanú. Kifejtette, hogy a térdműtét rehabilitációja után a kérdéses időpontban már nem szorult ágynyugalomra, a demonstráción egyébként nem is vett részt, csupán a jelzett időpontban adott közterületen sétált a családjával; megalapozatlan volt tehát a tanú által említett, munkáltatói eljárással történő fenyegetés. A tanú vallomásából az is megállapítható, hogy nem ő volt, aki közalkalmazotti jogviszonyát meg kívánta szüntetni. Mindezekre tekintettel

bizonyított, hogy az alperesi jogelőd megtévesztő és kényszerítő magatartást gyakorolt. Továbbra is állította, hogy a tanúl által előkészített iratot áttanulmányozni nem volt lehetősége, nem tudta, hogy mit ír alá. Kiemelte, hogy nem egyenrangú felekként álltak egymással szemben. Utalt arra is, hogy ha az alperes által hivatkozott vizsgálat eredménye valós lett volna, úgy az alperes nem tett volna ajánlatot egyezség keretei között új jogviszony létesítésére.

[12] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Utalt az elsőfokú ítélet helyes indokaira, kiemelve, hogy a felperes által aláírt okirat fejrésze egyébként nagy és vastag betűtípussal tartalmazza az okirat tartalmára történő utalást. Alaptalan a felperes azon fellebbezési hivatkozása, mely szerint csupán tanúl tanúvallomásából szerzett tudomást arról, hogy munkaviszonyának megszüntetésére a táppénz-szabályok megsértése miatt került sor, hiszen a tanú vallomása szerint a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését a maszkviseléssel kapcsolatos felperesi kötelezettségszegések miatt kezdeményezték. A felperes e körben tévedésre az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, ilyen tényelőadásra a Pp. 373. § (2) bekezdésére tekintettel a másodfokú eljárás során már nincs lehetősége.

[13] A felperes az alperes érdemi ellenkérelmére észrevételt nem tett.

[14] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt megalapozatlannak találta.

[15] Az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok Pp. 279. § (1) bekezdésén alapuló mérlegelésével helytállóan állapította meg, és abból helyes jogi következtetésre jutott, melynek indokaival az ítéltábla is egyetértett. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által rögzített indokok megismétlése nélkül a fellebbezésre tekintettel rögzíti a következőket.

[16] A felperes már a keresetében is egyaránt utalt az Mt. 28. § (1) bekezdése szerinti tévedésre, illetőleg az Mt. 28. § (3) bekezdése szerinti megtévesztésre, illetőleg fellebbezésében közvetlen munkahelyi vezetőjének kényszerítő magatartására. A tévedés és megtévesztés ugyanakkor egymástól eltérő magatartást feltételez. A tévedés jóhiszeműen vagy hanyagságból is okozható, anélkül, hogy a tévedést okozó fél szándéka a másik fél kijátszására irányulna, míg a megtévesztés az azt okozó fél részéről szándékos, célzatos magatartást feltételez. Mindkét esettől meg kell különböztetni a jogellenes fenyegetést, illetőleg kényszerítést, amikor a felet valamely hátrány kilátásba helyezésével veszik rá a jognyilatkozat megtételére. A fellebbezésben felmerült „kényszerítést”, az Mt. 28. § (4) bekezdése alapján a megállapodás érvénytelenségét okozó jogellenes fenyegetést a felperes a perben keresete jogalapjaként nem hivatkozta, így e fellebbezési hivatkozása nem vizsgálható. Csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy a bírói gyakorlat szerint nem minősül jogellenes fenyegetésnek, ha a munkáltató a munkavállaló kötelezettségszegése miatt

jogszerű szankciót helyez kilátásba és ennek alternatívájaként ajánlja fel a közös megegyezést (BH1998.50., BH2002.74.).

[17] A felperes állította, hogy az aláírt okirat tartalma tekintetében tévedésben volt; tévedésre hivatkozással ugyanakkor csak akkor támadható meg eredménnyel a megállapodás, ha a tévedést a másik fél okozta vagy felismerhette [Mt. 28. § (1) bekezdés]. A második fordulat vonatkozásában a felperes tényelőadást sem tett, nem jelölte meg, hogy az állított tévedését az alperes, illetőleg a megbeszélés során eljáró közvetlen munkahelyi vezetője mely körülményekre tekintettel ismertette volna fel. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a perben azt sem bizonyította, hogy tévedését az alperes okozta volna. A felperes maga sem állította, hogy tanúl a megbeszélésen úgy nyilatkozott volna, hogy figyelmeztetés átvételét kell aláírásával igazolnia. Önmagában abból, hogy a megbeszélés során a munkáltató képviselője a rendeltetésellenes maszkhasználatot, illetőleg táppénzes állományra vonatkozó szabályok megsértését sérelmezte, ilyen következtetést a felperes alappal nem vonhatott le. Önmagában az sem volt alkalmas ilyen következtetés levonására, hogy a dolgozók közötti messenger csoportban a felperes közvetlen munkahelyi vezetője korábban nehezményezte a felperes rendeltetésellenes maszkhasználatát. Ezen magatartások következménye nem kizárólag munkáltatói figyelmeztetés lehet és amennyiben az alperesi jogelőd erre kifejezetten nem utalt, minden alapot nélkülöz a hivatkozott felperesi feltételezés. Az alperesi jogelőd hivatkozott közlései megtevesztésnek nem minősülhetnek.

[18] A felperes állította továbbá, hogy az okiratot aláírás előtt nem olvasta el, mivel állítása szerint tanúl siettetett, illetőleg „nem egyenlő felekként álltak ott”, de ezen előadását cáfolta tanúl tanúvallomása (aki állította, hogy a felperes az okiratot elolvasta és meg is beszélték a jogviszony megszűnésének időpontját). A felperes ezen túlmenően azt sem bizonyította, hogy a megbeszélés olyan légkörben zajlott volna, amely alkalmas volt arra, hogy rá kényszerítőleg hasson, őt megfélemlítse vagy kizárja azt, hogy a jognyilatkozat megtételét kellően átgondolja. Amennyiben ezen körülmények nem álltak fenn, a következetes a bírói gyakorlat szerint nem hivatkozhat alappal megtevesztésre az, aki a szerződést úgy írta alá, hogy azt nem olvasta el (Fővárosi Ítéltábla Mf.31.016/2021/17., Mf.31.324/2020/18.). Az Mt. 6. § (1) bekezdésére figyelemmel a felek a munkaszerződés teljesítése során az adott helyzetben általában elvárható magatartást kötelesek tanúsítani, melynek megfelelően elvárható az általuk aláírt okirat elolvasása, tanulmányozása, arról történő meggyőződés, hogy az megfelel az akaratuknak, feltételezéseiknek. Saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. Emellett a felperes nem is alapított keresetet az Mt. 28. § (4) bekezdésére.

[19] A fellebbezésben foglaltakkal szemben nem volt jelentősége annak a kereset elbírálása körében, hogy az alperes ténylegesen folytatott-e le vizsgálatot a jogviszony közös megegyezéssel való megszüntetését kezdeményező okirat aláírása előtt. Az alperes közvetlen munkahelyi vezetője tanúvallomásában maga sem vitatta, hogy valószínűleg a felperes magától nem kívánta volna megszüntetni a közalkalmazotti jogviszonyát, azonban miután tájékoztatta arról, hogy egy maszkellenes tüntetésről közölt videofelvételen azonosították a táppénzes állományban lévő felperest és a táppénzes szabályok megszegése miatt a munkáltató akár felülvizsgálatot is kezdeményezhet, továbbá a felperes a maszkot figyelmeztetés ellenére is rendeltetésellenesen használja, a felperes a közalkalmazotti

jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését kezdeményező okiratot aláírta. A felperes a tanú jelenlétében már nem vitatta, hogy a megbeszélésen tanúval valóban a terhére rótt, hogy táppénz alatt elhagyta az otthonát és nem használja megfelelően a maszkot. A rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése során a fellebbezésben foglaltakkal szemben éppen az állapítható meg, hogy habár a felperesnek a megbeszélést megelőzően nem volt szándéka a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése, a megbeszélés eredményeképpen a munkáltató által felajánlott közös megegyezéssel való megszüntetést elfogadta és az ennek kezdeményezésére irányuló okiratot annak ismeretében, saját elhatározásából aláírta. Annak, ha a felperes ezen döntését később megbánta, nincs jelentősége, hiszen az alperes a közalkalmazotti jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését maga is elfogadta, a felek között a megállapodás létrejött. A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben nem annak van tehát jelentősége, hogy eredetileg mely fél kívánta a közalkalmazotti jogviszony megszüntetését, és milyen okból, hanem annak, hogy a megbeszélés eredményeképpen a felperes a közalkalmazotti jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozó alperesi álláspontot elfogadta és ennek megfelelően az általa aláírt okiratban ezt maga kezdeményezte. A közös megegyezéssel létrejött megállapodásra tekintettel a jogviszony megszüntetésének okai egyik fél oldalán sem bírnak jelentőséggel.

[20] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[21] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárással felmerült költségét, melyet az alperes a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján számított fel, azonban azt az ítéltábla a Rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte, figyelemmel arra, hogy a másodfokú eljárás során az alperesi jogi képviselő csupán rövid, az elsőfokú eljárásban már előadott jogi álláspontját összefoglaló fellebbezési ellenkérelmet szerkesztett; a másodfokú eljárásban az ítéltábla tárgyalást nem tartott, bizonyítást nem folytatott le. Az ügyvédi tevékenységgel arányban állóan így az ítéltábla az alperes javára 60 000 forint + áfa összegben állapított meg másodfokú perköltséget.

[22] A felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült, a Pp. 525. § (2) bekezdése, 95. § (1) bekezdés c) pontja és 102. § (6) bekezdése alapján a le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2021. október 15.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s. k. előadó bíró,
Dr. Veszprémy Zoltán s. k. bíró